

[Lone Dybkjær]

af arbejdstiden som et element i løsningen af arbejdsløshedsproblemet.

Man kan så spørge, hvor meget man skal nedsætte arbejdstiden, og hvordan man skal gøre det. Vi har i politisk-økonomisk udvalg prøvet at stille et spørgsmål om, hvilken indvirkning det vil have på beskæftigelsen, hvis man nedsætter arbejdstiden med 1 time om ugen hvert år i de næste 5 år. Vi har netop fået et svar, som bare ikke er et svar på det stillede spørgsmål, og derfor kan det ikke umiddelbart bruges. Det er i øvrigt så indviklet, at jeg skal nære mig for at drage for vidtgående konklusioner ud fra det, for jeg har fået det ind i salen umiddelbart inden debatten. Der er i hvert fald ingen tvivl om – det fremgår også af papiret – at der selvfølgelig er en beskæftigelseseffekt ved at nedsætte den samlede arbejdstid. Der er heller ingen tvivl om, at sådan som udviklingen er, hvor man i høj grad vil have servicefag og det er dem, der vil vokse, har en nedsættelse af arbejdstiden naturligvis en betydning.

Så kan man selvfølgelig fremhæve de menneskelige grunde, som jeg har været inde på. Her er det navnlig børnefamilierne, som også arbejdsministeren og andre har været inde på, men også andre grupper vil naturligvis have behov for en nedsættelse.

Børnefamilierne er værd at nævne, fordi det netop er karakteristisk for den familiegruppe, at arbejdstiden taget for familien som helhed virkelig er vokset i de seneste år. Tidligere var det ikke almindeligt, at begge havde udearbejde, når der var små børn. Det var almindeligt, at kvinden arbejdede, til der kom små børn, og muligvis kom i arbejde igen senere hen, men oftest gled hun ud af arbejdsmarkedet, når der kom børn. Det er her, at situationen er ny, og det er selvfølgelig også derfor, at man altid fremhæver børnefamilierne, når man taler om, hvilken gruppe der er hårdt belastet. Det er naturligvis ikke det eneste, der skal til for at hjælpe børnefamilierne, men det er nu den nødvendige forudsætning for, at denne gruppe kan hjælpes. Så vores konklusion både på det beskæftigelsesmæssige og på det sociale og det menneskelige er, at en nedsættelse af arbejdstiden er nødvendig.

Hvad er lønmodtagernes interesser i dette, spørger arbejdsministeren, idet der jo i forbindelse med de netop overståede overenskomster ikke har været krav herom. Her sy-

nes jeg også vi må gøre os klart – fru Lilli Gyldenkilde var lidt inde på det – at de faglige organisationer primært varetager de arbejdendes interesser. Fru Lilli Gyldenkilde sagde det noget mindre skarpt end jeg, det indrømmer jeg. Fru Lilli Gyldenkilde sagde, at der var nogle, der ikke var kommet ind i de faglige foreninger osv., og det er også rigtigt. Men vi bliver nødt til at sige, at der er en tendens i organisationerne til at varetage interesserne for 90 pct. af medlemmerne. Der er ikke noget at gøre ved det, sådan er det, og det er også naturligt, men de 10 pct. kniber det noget med, og det er de 10 pct. arbejdsløse. Derfor kan det også af den grund være nødvendigt, at vi griber ind.

Når hr. Dyremose er så meget inde på, at vi skal beskæftige os med de overordnede rammer – jeg ville måske have været en anelse mindre skarp i min sprogbrug i betragtning af oktoberindgreb og den slags – vil jeg sige, at det offentlige også har en klar interesse i arbejdstiden, fordi det offentlige dels er en meget stor arbejdsgiver – i øvrigt en stadig voksende arbejdsgiver – dels faktisk betaler 70 pct. af arbejdsløshedsunderstøttelsen. Da den udgør omkring 22 milliarder kroner på statsbudgettet, synes jeg, det er ejendommeligt, at hr. Dyremose kan sige, at man ikke skal gå ind i dette, fordi det offentlige kun skal beskæftige sig med de overordnede rammer. Jeg synes i høj grad, at det vil være reelt, at det offentlige går ind i det – netop set ud fra nogle overordnede rammemæssige betragtninger.

Når man diskuterer spørgsmålet om nedsættelse af arbejdstiden, synes jeg, det er nødvendigt, at man er fleksibel, sådan som flere ordførere har nævnt. For det første kan man spørge sig selv, om alle grupper skal have nedsat arbejdstid. For det andet må man konstatere, at i hvert fald ikke alle grupper kan få nedsat arbejdstid. Hvis vi tager dem inden for landbruget, der har husdyrproduktion, må vi konstatere, at de ikke kan få nedsat arbejdstid. Vi kan også tage gartnerierhvervet, tror jeg, og dér kan man heller ikke få nedsat arbejdstid. Men så må disse grupper hjælpes økonomisk på anden vis, og det samme gælder også de selvstændigt erhvervsdrivende, som vil få svært ved at få en nedsat daglig arbejdstid på samme måde som folk inden for de store lønmodtagerorganisationer. Men vi skal diskutere denne fleksibili-